

Guide: Räkna på produktionsbortfallet

Så stoppar du vinsttjuven vid underbemanning

Under 2023 kostade korttidssjukfrånvaron svenska företag [34 miljarder kronor](#).

Men det är bara den synliga toppen av isberget.

De flesta chefer har stenkoll på sjuklönekostnaden. Men den verkliga kostnaden för frånvaro är ändå ofta osynlig. Den döljer sig i form av produktionsbortfall, missade försäljningsmöjligheter och slitage på befintlig personal som ofta är betydligt högre än bara frånvaron.

Den här guiden hjälper dig att identifiera och räkna på de dolda kostnaderna för underbemanning.

1. De tre nivåerna av kostnader

När en medarbetare saknas uppstår kostnader i tre steg:

- **Direkta kostnader:** Sjuklön (dag 2–14) och sociala avgifter. Detta syns i bokföringen.
- **Indirekta kostnader:** Administration för att rodda om i schemat, boka om möten, ringa in folk eller flytta resurser.
- **Produktionsbortfall:** Det värde som *uteblir och inte skapas* när stolen står tom. Detta är den största posten men den som är svårast att se.

2. Formen för produktionsbortfall

Här är ett enkelt sätt att räkna ut vad en lucka i schemat faktiskt kostar din verksamhet:

(Anställdas genomsnittliga omsättning per timme) x (Antal timmar utan ersättare) = Produktionsbortfall.

Exempel: Om en medarbetare i snitt genererar 800 kr i värde/omsättning per timme, och en position står tom i 5 timmar innan någon täcker upp, har verksamheten tappat 4 000 kr i rent produktionsvärde – utöver sjuklönekostnaden. Det ska jämföras med kostnaden per timme för att hyra in en ersättare.

3. "Klippornas" dolda pris

När vi väljer att "lösa det internt" genom att låta befintlig personal jobba mer och springa snabbare, uppstår en annan typ av skuld: **Arbetsmiljöskulden.**

- **Minskad kvalitet:** Stressade lärare, servitörer eller butikssäljare gör fler misstag och ger sämre service.
- **Sekundär frånvaro:** När trycket blir för högt på de som är kvar ökar risken för att även de blir sjuka.
- **Personalomsättning:** De bästa medarbetarna ("klipporna") är de första som lämnar en arbetsplats där underbemanning är normaltillstånd. Att rekrytera en ersättare kostar ofta 200–500 tkr.

4. Checklista: Hur vet jag när det är dags att trycka på nödknappen?

När din medarbetare anmäler frånvaro – ställ de här tre frågorna:

1. Kan vi leverera samma kvalitet till idag utan ersättare?
2. Innebär en "intern nöd-lösning" att någon förlorar sin rast eller planeringstid?
3. Är kostnaden för att hyra in en person lägre än det förväntade produktionsbortfallet?
(Tips: Svaret är nästan alltid ja).

5. Strategisk lösning: Gå från reaktiv till proaktiv

Att vänta på att krisen uppstår innan man letar personal är dyrt. Genom att använda Pamojas realtidsbemanning minimerar du ställtiden, minskar stress i organisationen och behåller intäkter.

- **Snabbhet:** Ersättare på plats snabbt (inom någon eller några timmar)
- **Precision:** Betala bara för timmarna du faktiskt behöver och behåll intäkter.
- **Trygghet:** All personal är redan screenad och redo.

Vill du ha hjälp att räkna på din specifika verksamhet?

Boka ett 10-minuters möte med en
rådgivare på Pamoja

[Boka möte](#)